

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Katarzyna Wołoszczak SSA Marta Sawińska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agnieszka Perkowicz

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2013 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania (...) **Sp. z o.o. w P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanego: K. F.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 16 lipca 2012 r. sygn. akt VIII U 3682/11

1. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie;

2. zasądza od odwołującego na rzecz pozwanego kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.08.2011r., nr (...), znak:(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., stwierdził, że:

- 1) K. F. podlegał w okresie od dnia 04.04.2005r. do 29.04.2005r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu umowy o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o.,
- 2) podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe K. F. w 04/2005r. wynosiła 2.500 zł. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne w 04/2005r. wynosiła 2.032,25 zł.

W uzasadnieniu powyższej decyzji, organ rentowy wskazał, że na podstawie przeprowadzonej kontroli płatnika składek (...) sp. z o.o. ustalono, że zawarto umowę cywilnoprawną określoną jako „umowa o dzieło” pomiędzy (...) sp. z o.o. (określonym w tejże umowie jako Zamawiający) a K. F. (określonym jako Wykonawca). „Umowa nr (...) z dnia 04.04.2005r. dotyczyła: „sporządzenie wyceny okien, opracowanie oferty handlowej i przyjęcie zamówienia dla klientów wg zał. Listy”, zakończenie dzieła miało nastąpić w dniu 29.04.2005r., rachunek podawał datę wypłaty na 29.04.2005r. i kwotę brutto 2.500 zł. Na podstawie danych z systemu informatycznego ZUS ustalono, że K. F. był zgłoszony w (...) Sp. z o. o. z tytułu zatrudnienia jako pracownik w okresie od dnia 01.11.2003r. do 31.08.2004r. oraz od dnia 01.06.2005r. do nadal. Zdaniem organu rentowego, pomimo tego, że wykonywanie przez zainteresowanego w ramach zawartej w dniu 04.04.2005r. umowy, czynności nie nosiły w całości wszystkich cech umowy o pracę, to fakt, że były one wykonywane tak samo, jak w trakcie zatrudnienia o umowę o pracę uprawnia do stwierdzenia, że w okresie zawartej umowy cywilnoprawnej K. F. winien podlegać ubezpieczeniom społecznym jak z umowy o pracę. Zastosowanie umowy o dzieło przez (...) Sp. z o.o. w ocenie organu rentowego nadawało zatrudnieniu pracownika pozory legalności. Osoba ta została pozbawiona prawa do objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

Od powyższej decyzji w przepisany prawem trybie i terminie odwołanie wniósł (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że wykonawca nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom zdrowotnym i społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu umowy zawartej z odwołującym. Odwołujący płatnik zarzucił zaskarżonej decyzji:

- 1) błędne ustalenia okoliczności faktycznych sprawy w zakresie oceny charakteru, treści i sposobu wykonywania umowy zawartej przez odwołującego z wykonawcą oraz uzgodnień stron w tym zakresie,
- 2) błędną wykładnię art. 627 k.c. oraz 734 k.c.* poprzez uznanie umowy zawartej przez odwołującego z wykonawcą za umowę o pracę,
- 3) błędne zastosowanie przepisów prawa poprzez stwierdzenie obowiązków ubezpieczeniowych z tytułu zawartej umowy o dzieło,
- 4) oparcie ustaleń co do okoliczności faktycznych wyłącznie na wcześniejszym podleganiu ubezpieczeniom zdrowotnym i społecznym,
- 5) błędne zastosowanie art. 58 k.c. poprzez uznanie, że umowa zawarta przez odwołującego z wykonawcą nosiła znamiona pozorności legalności zatrudnienia.

W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że jak wynika z umowy zawartej z wykonawcą, w treści umowy wskazano, iż wykonawca zobowiązany był do realizacji dzieła polegającego na przygotowaniu określonej oferty handlowej dla konkretnego klienta odwołującego. Celem przygotowania oferty handlowej wykonawca zobowiązany był do wykonania pomiaru okien, które miały zostać wykonane oraz sporządzenia ich wyceny według cennika odwołującego. Mimo braku wyartykułowania w treści umowy, obowiązek pomiaru okien, jako konieczny dla prawidłowego określenia ich rodzaju i wyceny, w sposób oczywisty stanowił zobowiązanie wykonawcy na gruncie umowy. W przypadku akceptacji przygotowanej oferty, wykonawca zobowiązany był do przyjęcia zamówienia od klienta na rzecz odwołującego. Występował wówczas wyłącznie w charakterze „posłańca”, a stosunek prawny wiązał bezpośrednio klienta z odwołującym. Pomiar okien wykonywany był każdorazowo w konkretnym miejscu wskazanym przez klienta odwołującego. Wycena i przygotowanie oferty handlowej przez wykonawcę mogła być dokonana w dowolnym miejscu. Wykonawca był całkowicie samodzielny w wyborze rodzaju marki profilu okna, koloru okna, zamontowanych okuć, czy parapetów. Odwołujący dostarczył wykonawcy jedynie katalogi określające parametry techniczne możliwych do wykonania okien oraz cenniki i katalogi kalkulacyjne niezbędne dla wykonania wyceny oferty handlowej. Odwołujący nie określał wykonawcy sposobu pomiaru ani formy przygotowania oferty handlowej. Wykonawca korzystał w całości z własnych narzędzi zarówno w zakresie wykonania pomiaru jak i przygotowania oferty handlowej. W treści umowy zastrzeżono jedynie, iż dzieło winno zostać wykonane w całości określonym terminie. Wykonawca mógł jednak swobodnie wybierać, kolejność wykonania ofert handlowych w ramach jednej

umowy. Wykonawca nie miał również normowanego czasu wykonywania dzieła. Datę wykonania pomiaru, wyceny i przedłożenia oferty handlowej określał samodzielnie wykonawca z klientem. Pełną świadomość stron jedynie co do wykonania dzieła w całości w określonym terminie oraz ich zgodną wolę na takie właśnie określenie charakteru umowy jednoznacznie potwierdza fakt zastrzeżenia w umowie obowiązku zapłaty kary umownej, na wypadek powstania zwłoki przy wykonywaniu dzieła. W przypadku powstania zwłoki powyżej 14 dni odwołującemu przysługiwało prawo odstąpienia od umowy. Umowa zawarta z wykonawcą jednoznacznie wskazywała klientów na rzecz, których oferta handlowa ma zostać przygotowana. Wykonawca otrzymywał również dodatkowe dane identyfikujące osobę klienta w zakresie danych adresowych oraz wstępnie określonego zapotrzebowania. Wykonawca przy wykonywaniu umów nie był podporządkowany odwołującemu, ani jego pracownikom. Odwołujący nie wydawał poleceń w zakresie wykonania przedmiotu umowy w trakcie realizacji przez wykonawcę przedmiotu umowy. Zgodnie z postanowieniami umowy, wynagrodzenie wykonawcy należne było za osiągnięcie określonego rezultatu, tj. złożenia klientowi prawidłowo wykonanej oferty handlowej przedsiębiorstwa odwołującego, a nie czas poświęcony na wykonywanie umowy. W przypadku wykonania przedmiotu umowy przed umówionym terminem wykonawca otrzymywał całość wynagrodzenia i nie był zobowiązany do wykonywania innych zleceń produkcyjnych. Każde dzieło stanowiące przedmiot umowy zostało przez odwołującego odebrane, a żadna ze stron umowy powyższej okoliczności nigdy nie kwestionowała. Zgodną wolą stron wykonanie umowy nie było potwierdzane specjalnym protokołem lecz informacja o prawidłowości wykonania dzieła przekazywana była do księgowości, która przy ostatecznym rozliczeniu umowy, stosownym oświadczeniem na rachunkach wystawianych do każdej umowy, poświadczala wykonanie umowy. Odwołujący odebrał od wykonawcy efekt jego pracy, za co wypłacił mu umówione wynagrodzenie.

Na rozprawie w dniu 02.07.2012r., Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego K. F.. Zainteresowany oświadczył, że kwestionuje działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i popiera odwołanie, ponieważ podpisywał umowę o dzieło.

Wyrokiem z dnia 16 lipca 2012r., sygn. akt VIII U 3682/11, Sąd Okręgowy w Poznaniu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że K. F. nie podlegał w okresie od 04.04.2005r. do 29.04.2005r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu umowy o dzieło zawartej ze spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w P., ul. (...)

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w P. powstała w 1988r. i została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Przedsiębiorców pod numerem (...). Wspólnikami tej spółki byli: B. P. i M. P.. Przedmiotem działalności Spółki według wpisu w KRS było m.in. produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych dla budownictwa, szklenie. (...) sp. z o.o. to fabryka okien, która zajmuje się produkcją okien PCV, aluminiowych na indywidualne zamówienia klientów, ich montażem i demontażem. Produkcja podzielona jest na kilkanaście etapów. Każdy etap jest zamknięty i wydzielony.

Spółka zatrudnia na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony 50 pracowników. W przypadkach nagłych, wymagających koniecznego rezultatu gdy Spółka dostawała zlecenie na ściśle określony czas i musiała wykonać daną pracę gdyż planowane były dalsze roboty budowlane, to zawierała umowy o dzieło. Pracownik zatrudniony na podstawie umowy o dzieło dokładnie wiedział co i w jakim czasie ma wykonać. Wykonujący dzieło miał wiedzę przy rozpoczęciu dzieła, co do tego ile okien ma wykonać w danym czasie, tj. ile okien jest w danym zleceniu. Osoby wykonujące umowę o dzieło nie były nadzorowane. Odbiór dzieła następował po południu albo za pomocą systemu komputerowego (...), gdzie można było ustalić czy dzieło zostało wykonane. Odzież roboczą i drobne narzędzia dostarczał dziełobiorca, natomiast maszynę udostępniała Spółka. Spółka nie prowadziła ewidencji czasu pracy dla dziełobiorców, były tylko karty ze wskazaniem kto w danym czasie jest w zakładzie. Wynagrodzenie było zależne od ilości wykonanych zleceń i zostało z góry określone. Osoby wykonujące prace na podstawie umowy o dzieło wykonywały dzieło na terenie należącym do spółki, gdzie była hala produkcyjna. Odwołująca spółka nie wyznaczała czasu pracy dziełobiorców, określała tylko, że hala będzie czynna od godz. 06:00 do godz. 22:00.

Zainteresowany K. F. był zgłoszony w (...) Sp. z o. o. z tytułu zatrudnienia jako pracownik w okresie od dnia 01.11.2003r. do 31.08.2004r. oraz od dnia 01.06.2005r. do nadal. W dniu 04.04.2005r. została zawarta umowa o dzieło nr (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. - zamawiającym, a K. F. - wykonawcą. Zakończenie dzieła nastąpiło w dniu 29.04.2005r. Przedmiotem zawartej umowy o dzieło było sporządzenie wyceny okien, opracowanie oferty handlowej i przyjęcie zamówienia dla klientów według załączonej listy.

Kierownik działki handlowego spółki - (...) przekazywał zainteresowanemu K. F. dane klientów, dzwoniących do spółki. Zainteresowany umawiał się z klientami, jeździł do nich, robił pomiary okien, ustalał wszystkie funkcje użyteczne, czyli projektował stolarkę okienną do całego budynku. Na podstawie rozmowy K. F. miał poznać potrzeby klienta - kolor okien, funkcje, rolety, etc. Na tej podstawie zainteresowany przygotowywał projekt i kalkulował ofertę. Od P. K. zainteresowany otrzymywał materiały, które były pomocne przy wykonaniu zadania, przede wszystkim cennik i katalog z opisem asortymentu. K. F. przygotowywał oferty. Nie miał określonego czasu pracy. Kierownik spółki określał zainteresowanemu jedynie czas, w jakim powinien oddać ofertę. Jeżeli oferta była poprawnie przygotowana przez zainteresowanego, kierownik spółki ją akceptował i dopiero wówczas wypłacano zainteresowanemu wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia była uzależniona od oferty, jaką przygotował. Z góry nie była ustalona. Kiedy spółka (...) uzyskiwała informację, jakiego rodzaju klient i z jakimi oczekiwaniami zgłasza wniosek, wówczas ustalali wartość wynagrodzenia. Zainteresowany K. F. wystawił odwołującej spółce rachunek w dniu 29.04.2005r. i otrzymał wynagrodzenie w wysokości 2.500 zł brutto.

Pracując na podstawie umowy o dzieło zainteresowany pracował w innym trybie niż na podstawie umowy o pracę, musiał pracować na dany termin z określoną ilością, miał nienormowany czas pracy, nie był przez nikogo kontrolowany. Przedmiotowa umowa o dzieło została wykonana zgodnie z jej treścią.

Zawarcie umowy o dzieło między odwołującą Spółką a zainteresowanym było zgodne z ich wolą.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS oraz dokumentów przedłożonych do akt sprawy, a także zeznań świadka P. K., zeznań zainteresowanego K. F..

Mając powyższe na uwadze oraz przepisy Kodeksu cywilnego, kodeksu pracy i ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 98.137.887 z późn. zm.) Sąd Okręgowy doszedł do konstatacji, że zaskarżoną decyzję należało zmienić w całości. Sąd Okręgowy podkreślił, że zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma ustalenie jaki charakter miała praca wykonywana przez zainteresowanego K. K. na rzecz odwołującej Spółki (...) sp. z o.o. Sąd przytoczył zatem przepisy prawa materialnego określające zarówno umowę o pracę jak i umowę o dzieło. W ocenie Sądu umowa jaka została zawarta między K. F., a spółką (...) sp. z o.o. w P. należy uznać za umowę o dzieło. W spornej umowie brak było przesłanek podporządkowania wykonującego „pracę”, a nadto rezultat miał samoistny byt i podlegał kontroli zamawiającego, a wynagrodzenie było zależne od efektu. W niniejszej sprawie co do treści i formy umowy istniała zgodna wola stron. K. F. potwierdził, że umowa o dzieło była jego świadomym wyborem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wydanego wyroku.

Powyższy wyrok w całości apelacją z dnia 3 sierpnia 2012r. zaskarżył organ rentowy. Apelujący ZUS zarzucił Sądowi I instancji naruszenie art. 233 § 1 kpc polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez przyjęcie, iż w sprawie zachodzą okoliczności uzasadniające uznanie, że K. F. w okresie od dnia 4 kwietnia 2005r. do dnia 29 kwietnia 2005r. realizował zawartą z (...) Sp. z o. o. umowę o dzieło, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1, art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1, art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 i art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w związku z art. 22 § 1 kodeksu pracy przez ustalenie, iż ww. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zawartej umowy o dzieło z płatnikiem składek (...) Sp. z o. o.

Wskazując na powyższe, apelujący ZUS wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego celem ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że zarzuty apelacji są bezzasadne, a zatem podlega ona oddaleniu.

Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, którego wyniki Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne na gruncie niniejszej sprawy. Jednakże w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy dokonał błędnej subsumcji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Istota sporu w rozpoznawanej sprawie, jak trafnie wskazał Sąd I instancji, sprowadza się do rozstrzygnięcia jaki charakter miała umowa zawarta przez odwołującą spółkę z K. F., w szczególności czy strony łączyła umowa o dzieło czy umowa o pracę.

Na wstępie rozważań własnych przytoczyć należy przepisy prawa materialnego mające zastosowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 22 § 1, § 11 i § 12 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy, pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem; zatrudnienie w powyższych warunkach jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy; nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu powyższych warunków wykonywania pracy.

Natomiast stosownie do treści art. 627 k.c. przez umowę o dzieło, przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Zgodnie z utrwalonym w doktrynie poglądem o łączącym dwa podmioty stosunku nie decyduje nazwa umowy łączącej te strony, ale treść tej umowy, a w razie niedostatecznej treści umowy, zgodny zamiar stron, towarzyszący składanym przez te strony oświadczeniom woli (art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p.). Dla stosunku cywilnoprawnego w postaci umowy o dzieło charakterystyczna jest równorzędność stron stosunku (brak nadrzędności którejkolwiek ze stron), natomiast dla stron stosunku pracy charakterystyczna jest zasada podporządkowania organizacyjnego pracownika. Powyższe podporządkowanie rozumiane jest jako obowiązek osobistego wykonywania pracy przez pracownika w miejscu oraz czasie wyznaczonym przez pracodawcę, pod ścisłym kierownictwem pracodawcy. Podporządkowanie organizacyjne pracownika pracodawcy stanowi konstytutywną cechę stosunku pracy, a contrario brak tej cechy decyduje w niniejszej sprawie o ustaleniu stosunku cywilnoprawnego z umowy o dzieło jako obowiązującego pomiędzy stronami niniejszego procesu. Dodatkowymi cechami stosunku pracy jest dobrowolność podjęcia pracy przez pracownika i odpłatność świadczonej przez niego pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.10.2006r., sygn. akt I PK 113/06). Ponadto istotnym – w ramach umowy o pracę – jest konieczność kumulatywnego wystąpienia powyższych przesłanek, charakteryzujących umowę o pracę. Zasadnym jest więc stwierdzenie, że brak choćby jednej z powyższych przesłanek decyduje o odmowie uznania łączącej strony stosunku prawnego jako umowy o pracę.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny podziela stanowisko apelującego, iż sposób wykonania umowy zawartej przez K. K. z odwołującą spółką nie odpowiada treści art. 627 k.c.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego faktyczny sposób wykonywania umowy wskazuje na to, że był to stosunek pracy, a wpływ na to ma przede wszystkim ustalenie, że przed jak i po podpisaniu spornej umowy zainteresowany wykonywał te same czynności na podstawie umowy o pracę. Brak jest jednocześnie podstaw do uznania, że wykonywane czynności przez zainteresowanego, przełożone na zapisy umowy o dzieło faktycznie charakteryzowały jego wzajemny stosunek z odwołującą Spółką. Zdaniem Sądu Apelacyjnego podpisanie spornej umowy o dzieło nie zmieniło nic w stosunkach zależności pomiędzy jej stronami i nadal obowiązywała zależność wynikająca z wcześniejszej i późniejszej umowy o pracę. Zobowiązanie zainteresowanego obejmowało jedynie proste czynności faktyczne, a projekt tworzony w oparciu o program komputerowy nie był projektem autorskim, a jedynie wygenerowanym przez program komputerowy

w odpowiedzi na wprowadzone pomiary. Faktycznie przedmiotem zawartych umów było: sporządzenie wyceny okien, opracowanie oferty handlowej i przyjęcie zamówień od klientów. Z uwagi na przyjęty sposób odbioru dzieła i wypłaty wynagrodzenia, w rozpoznawanej sprawie nie można stwierdzić czy zainteresowany w rzeczywistości podlegał jakiegokolwiek odpowiedzialności za wady dzieła (art.637 k.c. i nast.), co jest jedną z cech odróżniających umowę starannego działania od innych umów, w tym stosunku pracy. Podkreślić, że jednym z kryteriów pozwalających na odróżnienie umowy o dzieło od umów o świadczenie usług jest możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych (por. wyrok SN z 3.11.2000r. IV CKN 152/00 OSNC 2001/4/63).

Powyższe uznanie skutkowało koniecznością objęcia zainteresowanego za okres obowiązywania spornej umowy obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Trafnie uczynił to zatem organ rentowy, a Sąd I instancji błędnie zmieniając charakter spornej umowy bezzasadnie to zmienił.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

O kosztach sądowych za obie instancje Sąd Apelacyjny w pkt. 2 sentencji wyroku orzekł na podstawie § 11 ust. 2 (I instancja) § 12 ust. 1 pkt 2 (II instancja) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.) w zw. z art. 98 k.p.c.

/SSA Katarzyna Wołoszczak/ /SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska/ /SSA Marta Sawińska/